C/2025/3994

20.8.2025.

PADOMES IETEIKUMS

(2025. gada 8. jūlijs)

par Austrijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

(C/2025/3994)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ([1]), un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

Vispārīgi apsvērumi

(1) Regulā (ES) 2024/1263, kas stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī, ir noteikts, ka ekonomikas pārvaldības sistēmas mērķi ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, kā arī novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Regulā noteikts, ka Padome un Komisija Eiropas pusgada kontekstā veic daudzpusēju uzraudzību saskaņā ar LESD noteiktajiem mērķiem un prasībām. Eiropas pusgads jo īpaši ietver konkrētām valstīm adresētu ieteikumu formulēšanu un īstenošanas uzraudzību. Regula arī veicina valstu atbildību par fiskālo politiku un uzsver tās orientāciju vidējā termiņā apvienojumā ar efektīvāku un saskaņotāku izpildi. Katrai dalībvalstij ir jāiesniedz Padomei un Komisijai valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns, kurā ietvertas tās fiskālās, reformu un investīciju saistības četru vai piecu gadu periodā atkarībā no valsts likumdošanas termiņa ilguma. Neto izdevumu ([2]) virzībai šajos plānos ir jāatbilst regulas prasībām, tostarp prasībām par to, ka līdz korekcijas perioda beigām jāpanāk vai jānotur vispārējās valdības parāda ticama samazināšanās trajektorija vai tam jāsaglabājas piesardzīgā līmenī, kas ir zemāks par 60 % no iekšzemes kopprodukta (IKP), un ka vispārējās valdības budžeta deficīts vidējā termiņā jāsamazina un/vai jāsaglabā zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu saskaņā ar regulā izklāstītajiem kritērijiem, korekcijas periodu var pagarināt ne vairāk kā par trīs gadiem.

([1]) OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Neto izdevumi, kā definēts Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktā: "neto izdevumi" ir valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus; ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus; iii) izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem; iv) valsts izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu; v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

(2) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 ([3]), ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms ("ANM"), stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. ANM nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi sniedzot Savienības finansētu fiskālo stimulu. Atbilstīgi Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada prioritātēm ANM veicina ekonomikas un sociālo atveseļošanu, vienlaikus virzot ilgtspējīgas reformas un investīcijas, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai un dalībvalstu tautsaimniecību noturības stiprināšanai. Tas arī palīdz stiprināt publiskās finanses un veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, uzlabot teritoriālo kohēziju Savienībā un atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra turpmāku īstenošanu.

(3) 2023. gada 27. februārī pieņemtās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/435 ([4]) ("*REPowerEU* regula") mērķis ir pakāpeniski izbeigt Savienības atkarību no Krievijas fosilo degvielu importa. Tas palīdz iegūt enerģētisko drošību un dažādot Savienības energoapgādi, vienlaikus palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, enerģijas uzkrāšanas iespējas un energoefektivitāti. Austrija savā nacionālajā atveseļošanas un noturības plānā iekļāva jaunu *REPowerEU* nodaļu, lai tiktu finansētas galvenās reformas un investīcijas, kas palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķus.

(4) Austrija savu nacionālo atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai 2021. gada 30. aprīlī. Komisija, ievērojot minētās regulas 19. pantu, novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanību, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas. Padome 2021. gada 13. jūlijā pieņēma Īstenošanas lēmumu par Rumānijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu ([5]) un 2023. gada 9. novembrī to grozīja saskaņā ar 21. panta 1. punktu Regulā (ES) 2021/241, ņemot vērā to, ka objektīvu iemeslu dēļ ANP daļēji vairs nebija izpildāms, kā arī lai iekļautu *REPowerEU* nodaļu ([6]). Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu, kurā konstatēts, ka Austrija ir apmierinoši sasniegusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša sasniegšana nozīmē to, ka nav bijis regresa attiecībā uz tās pašas reformas vai investīcijas iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

(5) 2025. gada 8. jūlijā Padome pēc Komisijas ieteikuma pieņēma ieteikumu, ar ko apstiprina Austrijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu ([7]). Austrija savu vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu iesniedza 2025. gada 13. maijā. Plāns tika iesniegts saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 11. pantu un 36. panta 1. punkta a) apakšpunktu, aptver laikposmu no 2025. līdz 2029. gadam un atspoguļo fiskālo korekciju, kas sadalīta pa septiņiem gadiem.

(6) Komisija 2024. gada 26. novembrī, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, pieņēma 2025. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Austrija nebija minēta starp tām dalībvalstīm, par kurām būs jāizstrādā padziļināts pārskats. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2025. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ([8]) Padome pieņēma 2025. gada 13. maijā un Vienoto nodarbinātības ziņojumu – 2025. gada 10. martā.

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([5]) Padomes Īstenošanas lēmums (2021. gada 13. jūlijs) par Austrijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 10159/2021).

([6]) Padomes Īstenošanas lēmums (2023. gada 7. novembris), ar ko groza Īstenošanas lēmumu (2021. gada 13. jūlijs) par Austrijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 14472/2023).

([7]) Padomes Ieteikums (2025. gada 8. jūlijs), ar ko apstiprina Austrijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C, C/2025/3958, 20.8.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3958/oj).

([8]) Padomes Ieteikums (2025. gada 13. maijs) par eurozonas ekonomikas politiku (OV C, C/2025/2782, 22.5.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj.

(7) Komisija 2025. gada 29. janvārī publicēja Konkurētspējas kompasu – stratēģisku satvaru, kura mērķis ir nākamajos piecos gados palielināt ES globālo konkurētspēju. Tajā ir noteikti trīs pārmaiņu imperatīvi ilgtspējīgai ekonomikas izaugsmei: i) inovācija; ii) dekarbonizācija un konkurētspēja un iii) drošība. Lai novērstu inovācijas plaisu, ES vēlas veicināt rūpniecisko inovāciju, atbalstīt jaunuzņēmumu izaugsmi, izmantojot tādas iniciatīvas kā ES jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu stratēģija, un veicināt progresīvu tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta un kvantu datošanas, ieviešanu. Tiecoties uz zaļāku ekonomiku, Komisija ir izstrādājusi visaptverošu Lētākas enerģijas rīcības plānu un tīras rūpniecības kursu, nodrošinot, ka pāreja uz tīru enerģiju joprojām ir rentabla un konkurētspējai labvēlīga, jo īpaši energoietilpīgās nozarēs, un ir izaugsmes veicinātājfaktors. Lai samazinātu pārmērīgu atkarību un palielinātu drošību, Savienība ir apņēmusies stiprināt globālās tirdzniecības partnerības, dažādot piegādes ķēdes un nodrošināt piekļuvi kritiski svarīgām izejvielām un tīras enerģijas avotiem. Šo prioritāšu pamatā ir horizontālie veicinošie faktori, proti, regulējuma vienkāršošana, vienotā tirgus padziļināšana, konkurētspējas finansēšana un uzkrājumu un investīciju savienība, prasmju un kvalitatīvu darbvietu veicināšana un labāka ES politikas koordinācija. Konkurētspējas kompass ir saskaņots ar Eiropas pusgadu, nodrošinot, ka dalībvalstu ekonomikas politika atbilst Komisijas stratēģiskajiem mērķiem, izveidojot vienotu pieeju ekonomikas pārvaldībai, kas veicina ilgtspējīgu izaugsmi, inovāciju un noturību visā Savienībā.

(8) 2025. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norises turpinās līdztekus ANM īstenošanai. Lai rezultatīvi sasniegtu Eiropas pusgada politikas prioritātes, joprojām ir svarīgi pilnībā īstenot atveseļošanas un noturības plānus, jo šie plāni palīdz efektīvi pievērsties visām problēmām, kas konstatētas iepriekšējos gados konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtiskai to daļai. Šiem konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem ir vienlīdz liela nozīme, lai novērtētu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21. pantu grozītos atveseļošanas un noturības plānus.

(9) 2025. gada konkrētām valstīm adresētie ieteikumi aptver galvenās ekonomikas politikas problēmas, kas nav pietiekami risinātas ar atveseļošanas un noturības plānos iekļautajiem pasākumiem, ņemot vērā attiecīgās problēmas, kas konstatētas 2019.–2024. gada konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos.

(10) Komisija 2025. gada 4. jūnijā publicēja 2025. gada ziņojumu par Austriju. Tajā tika izvērtēts, kā Austrija īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus un kā tā īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Pamatojoties uz šo analīzi, ziņojumā par valsti tika identificētas neatliekamākās problēmas, ar kurām saskaras Austrija. Tajā bija arī novērtēts Austrijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības 2030. gada pamatmērķrādītāju sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

Gada progresa ziņojuma novērtējums

(11) Austrija 2025. gada 13. maijā iesniedza vidēja termiņa plānu, kurā apņēmās ievērot šādus maksimālos neto izdevumu pieauguma tempus: 2,6 % 2025. gadā, 2,2 % 2026. gadā, 2,2 % 2027. gadā, 2,0 % 2028. gadā un 2,3 % 2029. gadā, kas atbilst maksimālajiem kumulatīvajiem pieauguma tempiem, kuri aprēķināti, atsaucoties uz 2024. gadu, proti, 2,6 % 2025. gadā, 4,8 % 2026. gadā, 7,2 % 2027. gadā, 9,4 % 2028. gadā un 11,9 % 2029. gadā. Austrija 2025. gada 13. maijā iesniedza savu gada progresa ziņojumu ([9]) par attiecīgajiem fiskālā rezultāta datiem un prognozēm un par reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas konstatētas Eiropas pusgada konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos. Gada progresa ziņojums atspoguļo arī Austrijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 27. pantu.

(12) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un tā sekas ir eksistenciāls izaicinājums Eiropas Savienībai. Komisija ieteica aktivizēt Stabilitātes un izaugsmes pakta valstu izņēmuma klauzulu, lai atbalstītu ES centienus panākt strauju un būtisku aizsardzības izdevumu palielinājumu, un Eiropadome šo priekšlikumu atzinīgi novērtēja 2025. gada 6. marta sanāksmē.

([9]) 2025. gada progresa ziņojumi ir pieejami: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

(13) Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem ([10]) Austrijas vispārējās valdības budžeta deficīts palielinājās no 2,6 % no IKP 2023. gadā līdz 4,7 % 2024. gadā, savukārt vispārējās valdības parāds palielinājās no 78,5 % no IKP 2023. gada beigās līdz 81,8 % 2024. gada beigās. Saskaņā ar Komisijas aprēķiniem šīs norises atbilst neto izdevumu pieauguma tempam 8,7 % apmērā 2024. gadā. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja ([11]), kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2024. gadā bija ekspansīva, proti, 2,3 % no IKP. Komisija 2025. gada 4. jūnijā pieņēma ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu ([12]). Minētajā ziņojumā bija novērtēts Austrijas budžeta stāvoklis, ņemot vērā to, ka tās vispārējās valdības budžeta deficīts 2024. gadā pārsniedza atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Ziņojumā tika secināts, ka, ņemot vērā šo novērtējumu un ņemot vērā saskaņā ar LESD 126. panta 4. punktu izveidotās Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu, Komisija apsvērs iespēju ierosināt Austrijai sākt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, iesakot Padomei pieņemt lēmumu saskaņā ar 126. panta 6. punktu, ar ko konstatē pārmērīgu budžeta deficītu.

(14) Saskaņā ar gada progresa ziņojumu Austrijas budžeta prognožu pamatā esošajā makroekonomikas scenārijā paredzams, ka reālais IKP 2025. gadā pieaugs par -0,3 %, savukārt SPCI inflācija 2025. gadā tiek prognozēta 2,8 % apmērā. Komisijas 2025. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2025. gadā samazināsies par 0,3 %, un 2026. gadā tas pieaugs par 1,0 %, savukārt SPCI inflācija 2025. gadā plānota 2,9 % apmērā un 2026. gadā – 2,1 % apmērā.

(15) Gada progresa ziņojumā paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2025. gadā samazināsies līdz 4,5 % no IKP, savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP līdz 2025. gada beigām palielināsies līdz 84,7 %. Šīs norises atbilst neto izdevumu pieaugumam 1,6 % apmērā 2025. gadā. Komisijas 2025. gada pavasara prognozē paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2025. gadā būs 4,4 % no IKP. Deficīta samazinājums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo konsolidācijas paketes īstenošanu, vienlaikus izdevumu palielināšana par publiskā sektora algām, pensijām un sociālajiem izdevumiem inflācijas indeksācijas un citu ar novecošanu saistītu izmaksu dēļ joprojām būtiski ietekmē publiskās finanses. Saskaņā ar Komisijas aprēķiniem šīs norises nozīmē, ka neto izdevumu pieaugums 2025. gadā būs 2,0 % apmērā. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja, kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2025. gadā ir prognozēta ierobežojoša, proti, 1,3 % no IKP. Paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2025. gada beigās palielināsies līdz 84,0 %.

(16) Komisijas 2025. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no Atveseļošanas un noturības mehānisma neatmaksājamā atbalsta ("dotācijām") 2025. gadā tiks finansēti vispārējās valdības izdevumi, kuru apmērs atbilst 0,1 % no IKP (salīdzinājumā ar 0,1 % no IKP 2024. gadā). No Atveseļošanas un noturības mehānisma neatmaksājamā atbalsta finansētie izdevumi dod iespēju veikt kvalitatīvas investīcijas un produktivitāti palielinošas reformas, tiešā veidā neietekmējot Austrijas vispārējās valdības bilanci un parādu.

(17) Vispārējās valdības aizsardzības izdevumi Austrijā 2021.–2023. gadā saglabājās stabili 0,6 % apmērā no IKP ([13]). Saskaņā ar Komisijas 2025. gada pavasara prognozi paredzams, ka izdevumi aizsardzībai būs 0,7 % no IKP 2024. gadā un 0,8 % no IKP 2025. gadā. Tas atbilst pieaugumam par 0,2 procentpunktiem no IKP salīdzinājumā ar 2021. gadu.

(18) Saskaņā ar Komisijas 2025. gada pavasara prognozi neto izdevumi Austrijā 2025. gadā pieaugs par 2,0 %. Pamatojoties uz Komisijas 2025. gada pavasara prognozi, paredzams, ka Austrijas neto izdevumu pieaugums 2025. gadā būs mazāks par maksimālo pieauguma tempu, ko Austrija apņēmusies sasniegt savā plānā.

(19) Gada progresa ziņojumā nav iekļautas budžeta prognozes par laikposmu pēc 2025. gada. Pamatojoties uz prognozes termiņā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisija savā 2025. gada pavasara prognozē paredz, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2026. gadā būs 4,2 % no IKP. Šīs norises atbilst neto izdevumu pieaugumam 2,3 % apmērā

([10]) *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2025.

([11]) Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Ar tās palīdzību novērtē ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem Savienības fondiem.

([12]) Komisijas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 3. punktu sagatavotais ziņojums, 4.6.2025., COM (2025) 615 final.

([13]) *Eurostat*, valdības izdevumi pēc valdības funkciju klasifikācijas (*COFOG*). *COFOG* un NATO definīciju metodoloģisko atšķirību dēļ izdevumi, kuru pamatā ir *COFOG* definīcija, var atšķirties no izdevumiem, kuru pamatā ir NATO definīcija.

2026. gadā. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja, kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2026. gadā ir prognozēta ierobežojoša, proti, 0,3 % no IKP. Komisija prognozē, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2026. gada beigās palielināsies līdz 85,8 %.

(20) Austrijas vidēja termiņa plānā ir precizēts reformu un investīciju kopums, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai. Tās ietver 14 pasākumus, no kuriem viens pasākums ir esošais un pastiprinātais atveseļošanas un noturības plāna pasākums, proti, uzlabotu piekļuvi izglītībai ("*Chancenbonus*"), kā arī papildu reformas un investīcijas, piemēram, faktiskā pensionēšanās vecuma paaugstināšanu, prasmju pilnveides atvaļinājuma reformu un pensionāru veselības aprūpes iemaksu palielināšanu.

Galvenie politiskie uzdevumi

(21) Austrijā pieaug ar novecošanu saistīts fiskālais spiediens, ko rada veselības aprūpes, ilgtermiņa aprūpes un pensiju sistēmas. Valsts salīdzinoši zemais likumā noteiktais un faktiskais pensionēšanās vecums rada lielas pensiju izmaksas, kas saskaņā ar prognozēm līdz 2030. gadam sasniegs maksimumu 15 % apmērā no IKP, pirms tas nedaudz samazināsies. Neraugoties uz iepriekšējām reformām, Austrijā faktiskais pensionēšanās vecums joprojām ir zemāks par ES vidējo rādītāju. Nesen īstenotie pensiju pasākumi ir bijuši pieticīgi, jo īpaši salīdzinājumā ar paredzamā mūža ilguma pieaugumu; tomēr jaunie plāni ierobežot priekšlaicīgu pensionēšanos apvienojumā ar likumā noteiktā sieviešu pensionēšanās vecuma palielināšanu, visticamāk, paaugstinās faktisko pensionēšanās vecumu. Demogrāfiskā novecošana arī rada slogu veselības aprūpei un ilgtermiņa aprūpes finansēm. Paredzams, ka līdz 2070. gadam veselības aprūpes izdevumi palielināsies no 7,8 % 2024. gadā līdz 8,9 % no IKP, kas ir divreiz vairāk nekā vidēji ES, savukārt ilgtermiņa aprūpes izmaksas tajā pašā laikposmā varētu palielināties no 1,6 % līdz 3,1 % no IKP. 2023. gada veselības aprūpes reformas mērķis bija veicināt primāro aprūpi un samazināt atkarību no slimnīcām, taču primārā aprūpe joprojām nav pietiekami attīstīta, pakalpojumi joprojām pārklājas, un izdevumu mērķrādītāji netiek ievēroti. Trūkst efektīvu regulatīvo pasākumu un finansēšanas un izdevumu pienākumu saskaņošanas, un tas veicina situāciju, kad reģioni un sociālā apdrošināšana bieži pārsniedz apstiprinātos gada izdevumu maksimālos apjomus. Ilgtermiņa aprūpes jomā nesenās reformas uzlaboja darba apstākļus un atbalstu neformālajiem aprūpētājiem, bet nepievērsās fiskālajai ilgtspējai. Valsts izdevumos dominē institucionālā aprūpe, lai gan daudzos gadījumos aprūpe mājās ir rentablāka. Atveseļošanas un noturības plānā ir iekļauti pasākumi primārās veselības aprūpes veicināšanai un uz mērķrādītājiem balstītas pārvaldības īstenošanai ilgtermiņa aprūpē.

(22) Austrijas fiskālo sistēmu raksturo sarežģīts finansiālo kompensāciju mehānisms starp federālajām un reģionālajām iestādēm, un tas ierobežo publisko izdevumu lietderību. Tā kā nodokļu autonomijas līmenis ir zems, federālās zemes lielā mērā paļaujas uz kopīgiem ieņēmumiem, nevis uz saviem avotiem – tikai neliela daļa no kopējiem publiskajiem ieņēmumiem 2024. gadā tika iegūta no vietējā un reģionālā līmeņa avotiem. Tajā pašā laikā finansējums tādiem pamatpakalpojumiem kā veselības aprūpe, bērnu aprūpe un sabiedriskais transports ir daļēji atkarīgs no federālo zemju un pašvaldību izdevumiem. Demogrāfiskās pārmaiņas un zaļā pārkārtošanās vēl vairāk palielina izmaksu slogu federālajām zemēm un pašvaldībām, taču nav saiknes starp ieņēmumiem no pašu avotiem un izdevumu dinamiku.

(23) Nodokļu struktūra joprojām lielā mērā ir atkarīga no darbaspēka ienākumiem un patēriņa. Austrijā 2023. gadā bija ceturtā augstākā nodokļu attiecība pret IKP ES ar ievērojamu vidējo nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās (piektais augstākais rādītājs ES 2024. gadā) ([14]). Kopš 2023. gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa kategorijas ir tikušas indeksētas atbilstoši inflācijai, tādējādi novēršot nodokļu ķīļa turpmāku pieaugumu, kas rastos no pārvirzes uz augstāku nodokļu kategoriju. Tomēr vairākas ielaistas strukturālas problēmas nodokļu struktūrā joprojām nav atrisinātas. Izaugsmei un nodarbinātībai labvēlīgāku nodokļu labāka izmantošana varētu palīdzēt radīt vajadzīgās budžeta iespējas un uzlabot vispārējo nodokļu struktūru.

(24) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktu un minētās regulas V pielikuma 2.2. kritēriju atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Paredzams, ka tās palīdzēs efektīvi risināt problēmas, kas konstatētas attiecīgajos konkrētai valstij adresētajos ieteikumos, – visas vai ievērojamu to daļu. Šajā saspringtajā termiņā pabeigt atveseļošanas un noturības plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, efektīvu īstenošanu ir būtiski, lai zaļā un digitālā pārkārtošanās veicinātu Austrijas ilgtermiņa konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot sociālo taisnīgumu. Komisijas paziņojumā "*NextGenerationEU* – tuvojas 2026. gads", kas pieņemts 2025. gada 4. jūnijā, ir precizēts piemērojamais grafiks mehānisma beigu posmam, sniegti norādījumi dalībvalstīm par to, kā līdz 2026. gada 31. augustam maksimāli palielināt īstenošanu, tostarp par to, kā vēl vairāk racionalizēt savus ANP, izklāstītas galvenās iespējas, kas jāapsver to pārskatīšanā, un uzsvērts, cik svarīgi ir rūpīgi kopīgi plānot pēdējo maksājumu pieprasījumu iesniegšanu 2026. gadā. Joprojām ir būtiski sistemātiski iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko

([14]) ESAO (2025), *Taxing Wages 2025*.

sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību atveseļošanas un noturības plāna sekmīgā īstenošanā.

(25) Austrijā ir paātrinājusies to kohēzijas politikas programmu īstenošana, kas ietver atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF) un Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+). Ir svarīgi turpināt centienus nodrošināt šo programmu ātru īstenošanu, vienlaikus maksimāli palielinot to ietekmi uz vietas. Austrija jau veic pasākumus saskaņā ar tās kohēzijas politikas programmām, lai veicinātu konkurētspēju un izaugsmi, vienlaikus veicinot sociālo kohēziju. Tajā pašā laikā Austrija joprojām saskaras ar problēmām, tostarp tām, kas saistītas ar konkurētspēju, cenas ziņā pieejamiem mājokļiem, prasmēm un aktīvu iekļaušanu. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 18. pantu Austrijai kohēzijas politikas fondu vidusposma pārskatīšanas ietvaros ir jāpārskata katra programma, cita starpā ņemot vērā 2024. gada valstij adresētajos ieteikumos norādītos problēmjautājumus. Ar Komisijas priekšlikumiem, kas pieņemti 2025. gada 1. aprīlī ([15]), termiņš vidusposma pārskatīšanas rezultātu novērtējuma iesniegšanai par katru programmu tiek pagarināts un ir pēc 2025. gada 31. marta. Tie arī nodrošina elastību, kas palīdzēs paātrināt programmu īstenošanu, un rada dalībvalstīm stimulus piešķirt kohēzijas politikas resursus piecām Savienības stratēģiskajām prioritārajām jomām, proti, konkurētspējai stratēģisko tehnoloģiju, aizsardzības, mājokļu, ūdensapgādes noturības un enerģētikas pārkārtošanas jomā, un investīcijām prasmēs prioritārajās nozarēs, vienlaikus ESF+ programmās joprojām uzmanību pievēršot visneaizsargātākajām personām.

(26) Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platforma (*STEP*) sniedz iespēju ieguldīt kādā no svarīgākajām ES stratēģiskajām prioritātēm, tādējādi stiprinot ES konkurētspēju. *STEP* tiek novirzīta, izmantojot 11 esošos ES fondus. Dalībvalstis var arī sniegt ieguldījumu programmā *InvestEU*, kas atbalsta investīcijas prioritārajās jomās. Austrija varētu optimāli izmantot šīs iniciatīvas, lai atbalstītu kritiski svarīgu tehnoloģiju, to vidū tīru un resursefektīvu tehnoloģiju, izstrādi vai ražošanu.

(27) Papildus ekonomiskajiem un sociālajiem problēmjautājumiem, kuru risināšana paredzēta atveseļošanas un noturības plānā un citos ES fondos, Austrijai būtu efektīvi jārisina atlikušās problēmas, kas saistītas ar tās publisko finanšu ilgtspēju, darba tirgu, uzņēmējdarbības dinamiku un konkurētspēju, pastāvīgo atkarību no fosilā kurināmā un augstām enerģijas cenām.

(28) Lai gan ir pieejami dažādi finansēšanas instrumenti, riska finansējums jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem joprojām ir ierobežojošs faktors. Vietējā iespējkapitāla un izaugsmes kapitāla tirgū ir vērojama pozitīva tendence – iespējkapitāls 2021.–2023. gadā palielinājās līdz 0,08 % no IKP, bet vēl nav pietiekami attīstīts. Ierobežotu iespējkapitāla finansējumu daļēji nosaka institucionālo ieguldītāju, tostarp pensiju fondu, zemais līdzdalības līmenis. Tikai 1 % privātā kapitāla un iespējkapitāla fondu ik gadu piesaistīti laikposmā no 2007. līdz 2023. gadam – tas ir ievērojami mazāk nekā vadošajās dalībvalstīs.

(29) Austrijas salīdzinoši lielie pētniecības un izstrādes izdevumi (2023. gadā 3,26 % no IKP) un spēcīgā zinātnes un uzņēmumu sadarbība nav pietiekami pārvērsti tirgojamos risinājumos un uzņēmējdarbības dinamikā. To cilvēku īpatsvars, kuri strādā zināšanu ietilpīgu pakalpojumu jomā, bija 39,8 %, kas ir nedaudz mazāk nekā vidēji ES, proti, 40,8 % 2022. gadā. Valsts atpaliek arī no ES novatoriskākajām dalībvalstīm iekšzemes pievienotās vērtības radīšanā no augsto tehnoloģiju preču un pakalpojumu eksporta. Valsts atbalsts inovācijai, galvenokārt izmantojot nodokļu atvieglojumus pētniecībai un izstrādei, parasti ir vērsts uz pakāpenisku inovāciju vispāratzītajās nozarēs. Lai gan patentu darbība joprojām pārsniedz ES vidējo rādītāju, patentu darbības vājināšanās pēdējo desmit gadu laikā, kad federālajās zemēs joprojām pastāv lielas atšķirības pētniecības un izstrādes izdevumos, ierobežo Austrijas spēju pilnībā izmantot tās potenciālu gūt lielākus ekonomiskos ieguvumus no inovācijas. Sistemātiskāka esošo atbalsta shēmu pārskatīšana varētu palielināt inovācijas sistēmas efektivitāti.

(30) Digitālo tehnoloģiju integrācijas veicināšana uzņēmējdarbībā vēl vairāk stiprinātu konkurētspēju. Neraugoties uz panākumiem mākoņdatošanas ieviešanā, proti, 35,6 % uzņēmumu izmanto mākoņdatošanas tehnoloģijas, Austrija atpaliek no ES vidējā rādītāja 38,9 %, kas liecina par izaugsmes iespējām šajā jomā. Problēma joprojām ir arī datu analīzes pieņemšana, jo tikai 23,9 % Austrijas uzņēmumu ir ieviesuši šādas tehnoloģijas, – tas ir ievērojami zem ES vidējā rādītāja, proti, 33,2 %. Mērķtiecīgi pasākumi, tostarp finansiāli stimuli, atbalsts mākoņdatošanas un datu infrastruktūrai un ieguldījumi digitālajās prasmēs, varētu ievērojami paātrināt progresīvu tehnoloģiju ieviešanu, jo īpaši mazos un vidējos uzņēmumos (MVU).

([15]) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko attiecībā uz īpašiem pasākumiem stratēģisku problēmu risināšanai vidusposma pārskatīšanas kontekstā groza Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056 – COM(2025) 123 final.

(31) Austrijas patērētājus negatīvi ietekmē konkurences trūkums atsevišķās nozarēs, kas veicina cenu paaugstināšanos. Šķēršļi jaunu konkurentu ienākšanai tirgū, teritoriālie piegādes ierobežojumi un pārmērīga regulatīvā ierobežošana dažām profesijām un pakalpojumu sniedzējiem ierobežo konkurenci un paaugstina cenas patērētājiem.

(32) Kā noteikts Konkurētspējas kompasā, visām ES, valstu un vietējām iestādēm ir jāpieliek lielas pūles, lai izstrādātu vienkāršākus noteikumus un paātrinātu administratīvās procedūras. Komisija ir izvirzījusi vērienīgus mērķus administratīvā sloga samazināšanai – kopumā vismaz par 25 % un attiecībā uz MVU vismaz par 35 %; turklāt tā ir izveidojusi jaunus rīkus šo mērķu sasniegšanai, piemēram, sistemātisku ES regulējuma stresa testu un pastiprinātu dialogu ar ieinteresētajām personām. Lai sasniegtu šo mērķi, arī Austrijai ir jārīkojas. 51 % uzņēmumu uzskata, ka administratīvo procedūru sarežģītība tiem ir problēma, veicot uzņēmējdarbību Austrijā ([16]). Vēl viens līdzeklis konkurētspējas palielināšanai ir atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšana un administratīvās sarežģītības mazināšana, jo īpaši attiecībā uz MVU. Atļauju piešķiršanas procedūras bieži vien nepamatoti kavē rūpnieciskos projektus, kas parasti ilgst 22–23 mēnešus no pieteikuma iesniegšanas dienas. Būtisks veicinošs faktors ir ierobežotā digitālo rīku izmantošana un tas, ka saziņa joprojām lielā mērā ir atkarīga no fiziskas dokumentu iesniegšanas. Atļauju izsniegšanas paātrināšanu varētu panākt, ieviešot tādas iespējas kā būvniecības sagatavošanas darbu agrīna uzsākšana, vienkāršotas procedūras sabiedrības iebildumu izteikšanai un nebūtisku dokumentu atlikšana uz vēlākiem procedūras posmiem. Kopumā Austrijā ir liels administratīvais un regulatīvais slogs, jo uzņēmējdarbības regulējums bieži vien tiek uzskatīts par lielāku šķērsli ieguldījumiem nekā vidēji ES.

(33) Austrija ir panākusi ievērojamu progresu virzībā uz pāreju uz tīru enerģiju un nostiprinājusi savu enerģētisko drošību, līdz 2025. gada sākumam pilnībā pārtraucot Krievijas gāzes importu. Tomēr attiecībā uz 61 % no tās enerģijas vajadzībām Austrija joprojām ir atkarīga no importa, jo īpaši no naftas un gāzes. Enerģijas cenas ir ievērojami pieaugušas, un elektroenerģijas cena lielajiem patērētājiem 2023. gadā bija septītā augstākā ES. Tas ietekmē cenu konkurētspēju, jo īpaši energoietilpīgās nozarēs. Ņemot vērā atjaunīgo energoresursu ievērojamo paplašināšanos dažu pēdējo gadu laikā un vērienīgos atjaunīgo energoresursu mērķrādītājus līdz 2030. gadam, ir steidzami jāpaplašina un jāmodernizē tīkls, kā arī jānodrošina energosistēmas elastīgums. Lai to panāktu, ir vajadzīgi gan lielāki ieguldījumi, gan ātrums, lai sistēmā varētu integrēt papildu atjaunīgās enerģijas ražošanu. Tīkla paplašināšanas izmaksas sedz tīkla lietotāji. Tīkla maksas 2025. gada janvārī palielinājās vidēji par 19 %, lai cita starpā finansētu notiekošās investīcijas. Darbs pie jaunā Elektroenerģijas tirgus likuma (*ELWG*), lai varētu reformēt tīkla tarifus, padarītu energosistēmu elastīgāku vai radītu stimulus izmantot elektroenerģijas pirkuma līgumus (EPL), vēl nav pietiekoši pavirzījies uz priekšu. Pašlaik atjaunīgo energoresursu EPL Austrijā ir ierobežoti, un līgumi ir noslēgti tikai par 0,1 GW.

(34) Atjaunīgā enerģija, kas veido 40,8 % no Austrijas kopējā enerģijas patēriņa, veido lielu un pieaugošu īpatsvaru. Tomēr progress, kas panākts, vēl vairāk paātrinot atjaunīgās enerģijas un tai nepieciešamās infrastruktūras izvēršanu, ir apstājies. Austrijas neto nulles emisiju tehnoloģijas paplašināšanu joprojām kavē sarežģītas un ilgstošas administratīvās procedūras.

(35) Tiek prognozēts, ka Austrija būs uz pareizā ceļa, lai sasniegtu savu emisiju samazināšanas mērķrādītāju, bet dekarbonizācijas temps 2024. gadā palēninājās salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Paredzams, ka emisijas būs samazinājušās tikai par 3,7 % salīdzinājumā ar 6,5 % 2023. gadā. Austrijas rūpniecības nozarei ir raksturīga augsta energointensitāte, un tās dekarbonizācija ir lēna. Ņemot vērā to, ka daudziem uzņēmumiem ir grūtības absorbēt ievērojamu enerģijas cenu kāpumu, energoefektivitātes uzlabošana ir svarīga gan emisiju samazināšanai, gan konkurētspējas palielināšanai. Lai gan lielākā daļa nozaru šajā ziņā ir guvušas panākumus, transporta dekarbonizācija joprojām atpaliek. 2023. gadā enerģijas galapatēriņš transporta nozarē faktiski palielinājās par 1 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Lai to risinātu, 2024. gada nacionālajā enerģētikas un klimata plānā ir ierosināti papildu pasākumi, kas ļaus Austrijai sasniegt kopīgo centienu mērķrādītājus, bet šo pasākumu panākumi būs atkarīgi no tā, vai pasākumi tiks izlēmīgi un pilnībā īstenoti.

(36) Darbaspēka nodokļi un sociālās iemaksas Austrijā ir vieni no augstākajiem ES, kavējot darbvietu radīšanu un dalību darba tirgū. Pēdējo desmit gadu laikā vidējais faktiskais nedēļā nostrādāto stundu skaits uz vienu personu samazinājās no 35,8 līdz 33,6 stundām. Salīdzinājumā ar tendenci citās dalībvalstīs jau tā lielais nepilna darba laika darba īpatsvars kopš 2019. gada ir palielinājies par 2 procentpunktiem. Nepilnas slodzes darbs 2024. gadā – 30,6 % – joprojām ir gandrīz divreiz augstāks nekā vidēji ES (17,1 %). Lielais nodokļu īpatsvars darbaspēka izmaksās attur no ilgāka darba laika, veicinot darbaspēka trūkumu un ierobežojot ekonomisko potenciālu.

([16]) *Businesses' attitudes towards corruption in the EU*, Eirobarometra kopsavilkuma ziņojums (2024. gada aprīlis).

(37) To sieviešu īpatsvars, kuras strādā nepilnu darba laiku, ir viens no augstākajiem ES. Tas atspoguļo arī viņu augsto līdzdalības līmeni neapmaksātā aprūpes darbā un cenas ziņā pieejamas un kvalitatīvas agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes nepietiekamo pieejamību un piekļuvi tai. Neraugoties uz centieniem paplašināt agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes pieejamību, to bērnu īpatsvars, kuri jaunāki par 3 gadiem un kuri piedalās formālajā pirmsskolas izglītībā un aprūpē, joprojām ir krietni zem ES vidējā rādītāja. Tas ir saistīts ar reģionālajām atšķirībām agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes vietu pieejamībā, kā arī ar darbinieku trūkumu.

(38) Lai gan gados vecāku darba ņēmēju (vecumā no 55 līdz 64 gadiem) nodarbinātības līmenis pēdējo desmit gadu laikā ir pastāvīgi palielinājies un 2024. gadā sasniedzis 58,8 %, tas joprojām ir krietni zem ES vidējā rādītāja, kas ir 65,2 %. Gados vecākiem darba ņēmējiem ir grūtības no jauna integrēties darba tirgū, sākot no ierobežotām digitālajām prasmēm līdz priekšstatiem par gados vecākiem darba ņēmējiem. Cilvēki ar zemu kvalifikācijas līmeni, kuri ieguvuši tikai obligāto skolas izglītību, ir īpaši neaizsargāti un veido lielāko bezdarbnieku īpatsvaru Austrijā. Tāpat migrantu izcelsmes cilvēkiem un cilvēkiem ar nelabvēlīgu sociālekonomisko izcelsmi ir zemāks izglītības līmenis darba tirgū, un viņi saskaras ar īpašiem šķēršļiem ienākšanai darba tirgū. To papildina problēmas, kas saistītas ar nepietiekamām valodas prasmēm un ierobežotu kvalifikāciju atzīšanu.

(39) Saskaņā ar ESAO 2022. gada Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmu (*PISA*) ir palielinājies skolēnu nepietiekamais sniegums pamatprasmju apguvē, jo īpaši skolēniem, kuriem ir migrantu un/vai nelabvēlīga sociālekonomiskā izcelsme vai kuri dzimuši ārvalstīs. Pieaugošais to skolēnu īpatsvars, kuriem ir migrantu un/vai nelabvēlīga sociālekonomiskā izcelsme un kuri uzsāk izglītību bez pietiekamām valodas prasmēm, rada problēmas skolotājiem. Turklāt skolotāju trūkums ir papildu šķērslis izglītības rezultātu uzlabošanai. Tāpat skolēnu pamatprasmju pasliktināšanās atspoguļojas arī pieaugušā vecumā, jo īpaši to skolēnu vidū, kuriem ir migrantu un/vai nelabvēlīga sociālekonomiskā izcelsme. Lai gan Austrija turpina īstenot plašu reformu klāstu, lai uzlabotu savas izglītības sistēmas sniegumu, pamatprasmju un *STEM* prasmju attīstības stiprināšana visos posmos, sākot no bērnu izglītības līdz pieaugušo izglītībai, ir būtiska, lai novērstu prasmju trūkumu.

(40) Kvalificētu darbinieku trūkums joprojām ir šķērslis Austrijas izaugsmes potenciālam. 72 % uzņēmumu to uzskata par būtisku šķērsli investīcijām ([17]). Jo īpaši, neraugoties uz nesen pieņemtajiem pasākumiem, zaļo prasmju trūkums kavē gan to nozaru konkurētspēju, kas ir svarīgas zaļās pārkārtošanās īstenošanai, gan rada risku, ka Austrijā varētu kavēties klimata mērķrādītāju sasniegšana. Turklāt pašlaik nav īpašas stratēģijas, kā novērst darbvietu zaudēšanu, kas paredzama oglekļietilpīgās nozarēs, Austrijai virzoties uz neto nulles emisiju ekonomiku. Esošo prasmju pilnveides programmu veicināšana varētu atraisīt neizmantoto darbaspēka piedāvājumu un stimulēt Austrijas neto nulles emisiju industriju. Mērķtiecīga atbalsta sniegšana personām profesijās un reģionos, kurus var negatīvi ietekmēt plaša mēroga dekarbonizācijas centieni, ir īpaši svarīga, lai nodrošinātu plašu sabiedrības atbalstu zaļās pārkārtošanās procesam.

(41) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2025. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot atveseļošanas un noturības plānus, lai īstenotu 2025. gada ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. Attiecībā uz Austriju 2., 3. un 5. ieteikums palīdzēs īstenot pirmo eurozonai adresēto ieteikumu par konkurētspēju, savukārt 1., 4. un 5. ieteikums palīdzēs īstenot otro eurozonai adresēto ieteikumu par noturību, un 1. ieteikums palīdzēs īstenot 2025. gada ieteikumā izklāstīto trešo eurozonai adresēto ieteikumu par makroekonomisko un finanšu stabilitāti,

AR ŠO IESAKA Austrijai 2025. un 2026. gadā rīkoties šādi.

1. Palielināt kopējos aizsardzības un drošības izdevumus un gatavību, vienlaikus nodrošinot parāda ilgtspēju saskaņā ar Eiropadomes 2025. gada 6. marta secinājumiem. Ievērot neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus, ko Padome ieteikusi 2025. gada 8. jūlijā. Īstenot reformu un investīciju kopumu, kas ir pagarinātā korekcijas perioda pamatā, kā Padome ieteikusi 2025. gada 8. jūlijā. Izlēmīgi rīkoties, lai nodrošinātu publisko finanšu ilgtspēju, arī uzlabojot veselības aprūpes, ilgtermiņa aprūpes un pensiju sistēmu fiskālo stabilitāti, cita starpā racionalizējot slimnīcu infrastruktūru, uzlabojot veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes izmaksu lietderību, stiprinot izdevumu kontroli un ievērojami paaugstinot faktisko pensionēšanās vecumu. Vienkāršot un racionalizēt fiskālās attiecības un kompetences starp valdības līmeņiem un nodrošināt, ka atbildība par finansējumu un tēriņiem ir skaidri saskaņota. Uzlabot nodokļu struktūru, lai samazinātu augsto nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās, un atbalstīt iekļaujošu un ilgtspējīgu izaugsmi sarežģītā fiskālajā vidē.

([17]) *EIB Investment Survey 2024 Country Overview:Austria*, 17. lpp.

2. Ņemot vērā piemērojamos termiņus reformu un investīciju savlaicīgai pabeigšanai saskaņā ar Regulu (ES) 2021/241, nodrošināt atveseļošanas un noturības plāna, tostarp *REPowerEU* nodaļas, efektīvu īstenošanu. Paātrināt kohēzijas politikas programmu (ERAF, TPF, ESF+) īstenošanu, attiecīgā gadījumā izmantojot iespējas, ko sniedz vidusposma pārskatīšana. Optimāli izmantot ES instrumentus, arī iespējas, ko sniedz programma *InvestEU* un Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platforma, lai uzlabotu konkurētspēju.

3. Veicināt uzņēmējdarbības dinamiku un jaunu uzņēmumu izveidi un izaugsmi, tostarp nodrošinot labāku piekļuvi riska un izaugsmes kapitālam un likvidējot šķēršļus, kas kavē institucionālo ieguldītāju investīcijas pašu kapitāla instrumentos. Uzlabot augsta līmeņa pētniecības un izstrādes ieguldījumu pārvēršanu tirgojamos risinājumos un pastiprināt (progresīvo) digitālo tehnoloģiju izmantošanu uzņēmumos. Vienkāršot regulējumu, samazināt administratīvo slogu, jo īpaši MVU, paātrināt atļauju piešķiršanas procedūras un stiprināt konkurenci, lai samazinātu cenas.

4. Risināt augsto enerģijas izmaksu problēmu, arī reformējot Elektroenerģijas likumu, uzlabojot energosistēmas elastību un stimulējot elektroenerģijas pirkuma līgumus. Samazināt vispārējo atkarību no fosilajām degvielām un paātrināt atjaunīgās enerģijas un nepieciešamās infrastruktūras izvēršanu, jo īpaši vienkāršojot atļauju piešķiršanas procedūras un izveidojot īpašas paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas. Vēl vairāk samazināt emisijas, jo īpaši transporta nozarē, un veicināt rūpniecības dekarbonizāciju. Palielināt energoefektivitāti.

5. Radīt stimulus, lai palielinātu nostrādāto stundu skaitu kopumā un sieviešu pilna laika dalību darba tirgū, arī uzlabojot pamatnosacījumus un jo īpaši – bērnu aprūpes pakalpojumu kvalitāti un pieejamību. Uzlabot darba tirgus rezultātus gados vecākiem darba ņēmējiem un nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, piemēram, mazkvalificētiem darba meklētājiem un migrantu izcelsmes personām, un uzlabot pamatprasmju līmeni, sākot ar agrīnu vecumu, jo īpaši skolas līmenī. Pastiprināt politikas centienus, kuru mērķis ir nodrošināt un apgūt zaļās pārkārtošanās procesam vajadzīgās prasmes un kompetences.

Briselē, 2025. gada 8. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

S. LOSE